

SZÖVEG –
SZÁM KATI

SOROZAT –
NŐI SZAKASZ

22 PASI MEGŐ

Van az az ismerős zaj... kissé idegesítő morajlás, amelybe furcsa zörejek és távoli kiáltások vegyülnek, néha éneklés, néha távoli üvöltés, miközben egy monoton férfihang mormol szaggatottan egy-egy szót vagy félmondatot, s nagy ritkán felkiált. Ilyenkor néha egész közölről visszhangzik rá a felhördülés vagy ováció. A nappalinkból. A furcsa szektának ugyanis, amely épp soros szeánszát üli, férjem is tagja. Focirajongó.

◆ És alkalom a szeánszra mindig van, vagy Eb- vagy vb- közvetítés (a helyesírás szerint utóbbi már olyannyira nem kivételes, hogy nem is kell nagybetűvel írni), vagy valamilyen csapatok valamilyen kupája, s a hamisítatlan meccshangulat betölti a lakást. Aztán, miután a 90 percnél becézett idő ólomlábakon eljár fölöttünk, mert a játékvezetőnek szíve joga tetszőlegesen nyújtani a nők szenvedését, jön a hosszabbítás. (Na, nem a játéka, az csak ritka sorscsapás.) Intelligensnek tűnő felnőtt emberek ülnek egy stúdióban, akik újra megnézik a percekkel ezelőtt élesben és lassításban is látott jeleneteket, és ilyeneket mondanak, hogy „a harmincegyedik percben tényleg látszott, hogy gondolkodik, passzoljon-e” vagy „számmomra a fiúk játéka ma kicsit enervált volt”.

Mit tehet eközben az a nő, akit nem érintett meg a focirajongás szele? Bizonyított tény, hogy a legtöbb nőnél a meccshangulat furcsa reakciókat vált ki. Így például a televízió és környékén felhalmozódott por halaszthatatlan letörlését, sürgős botmixer- és porszívóhasználatot, valamint egyes információk azonnali megosztását. Tipikus lehet a gyerek egyes dolgozattal való odaküldése vagy a sétálásra váró házikedvenc bátorítása. Rosszindulatú feltételezés ezek mögött szándékos szabotázszt feltételezni. Azt azonban érdemes tudomásul venni, hogy a férfiyagi ilyenkor képes ugyan a válaszadásra, sőt, még a fej bólogató jellegű mozgására is, de mindenfajta adatmenítésre alkalmatlan. Sőt, legtöbbször maga a tény is sértő számára, hogy a teljes embert kívánó focimeccs követése mellett valaki képes bármi egyebet csinálni vele egy légtérben, például olvasni, gyereket nevelni vagy telefonálni. Valamiért a körömlakklemosás kifejezetten ingerlően hat rá, talán mert az acetonszag határozottan „rontja a sör zamatát”, ami pedig alapvető feltétele a zavartalan „sportéletnek”.

Kézenfekvő, hogy az ember lánya leül a párja mellé kvázi meccset nézni, azzal az elszántsággal, ahogy kisautókat tologató fiaink mellé először ültünk le „autózni” (ami abból áll, hogy a szőnyegen, a fotel karfáján, a kistesó fején, és egyéb élettelen és élő objektumokon végigurrítjuk az autót). De az élmény is kísértetiesen hasonló lesz. Tíz perc lelkes és minden részletre kiterjedő odaadó összpontosítás után sem sikerül megértenünk, mi ebben az érdekes, és lassan, először lélekben, majd testben is, észrevétlenül elszivárgunk.

A másik lehetőség, hogy kicsit feltuningoljuk az élményt, és végre megkérdezzük. Hogy miért olyan nagy a focipálya? Ha nem kellene annyit futni, akkor hamarabb odaérnének a fiúk a kapuhoz, és nemcsak pörgősebb lenne, a meccs, de lenne erejük gólt is rúgni... és nem mellesleg lehetne feleannyi a mérkőzések ideje is. Hogy miért nincs ezeknek a pasiknak egy sztájlisztjuk, feleségük vagy anyjuk, aki öltöztetné őket, mert mégis hogy lehet a piros gatyát összehozni a sárga felsővel meg a rózsaszín cipővel, és egyáltalán kinek előnyös ez a béna hosszú szárú zokni! Hogy minek rohangálnak azok a szerencsétlen fekete ruhás gyászhuszárok ide-oda, amikor még nézőként is tök jól látszik, hogy ki kit rúgott bokán. És gyakorolják-e az edzésen, hogyan kell olyan jól időzíteni a köpést, hogy pont akkor sercintsenek és célozzanak, amikor a kamera közeliben veszi őket. Hogy vajon alkalmaznak-e színpadi játék oktatókat is, vagy a pályán való alakítás is talentum kérdése? (Egyben azt is megérthetjük, miért unalmas a legtöbb férfi számára a színház: ugyan dráma ott is van, viszont annál kevesebb az egy percre jutó foci.) Ezekkel a kérdésekkel gyakran egyszer s mindenkorra véget is vethetünk a fociszeánszoknak. Párunk ugyanis legközelebb már valamelyik haverjánál vagy a sarki sörözőben fog hódolni szenvedélyének. ◆

SZÖVEG –
NAGY ISTVÁN

SOROZAT –
FÉRFI SZAKASZ

HELYI VAGÁNY CSÁVÓK

Általában kedden dél körül érkeznek be az első e-mailek. Tartalmuk rövid: sorszám, mellette keresztnév. Van, aki már reggel kiküldi, ezzel indít bent a munkahelyén. Én általában késő délután kapok észbe, és sietve csatlakozom. Így legtöbbször kétjegyű számot „húzok”, de ennek a továbbiakban semmi jelentősége. A szám csak arra jó, hogy lássuk, leszünk-e elegenden aznap este.

◆ A kritikus szám a 8-as, efelett már jók vagyunk. Napközben még egy-egy bevilanó kellemes kép a múlt heti sikerebb akciókból, amely a mentális ráhangolódás része. A felkészüléshez a vizualizáción túl két stratégiai fontosságú erény – az önfegyelem és a tudatosság – szükséges. Az időzítés miatt. Időben felállni az irodai székből, és hazaindulni: „ebben áll a nagy titok.” Az optimális hazaérkezés időpontja a menetrend szerinti 17:30. Az én „vonatom” notóriusan késik. De a 17:30-as beérkezéskor még jut elég idő, hogy akklimatizálódjak, ráforduljak az esti feladatok kattogó párhuzamos vágányaira. Még le sem veszem a cipőmet, hangulatmérő detektoromat már bekapcsolom, hogy küldje az adatokat: ki hogy van, kinek milyen a közérzete, hogyan és mivel érdemes megszólítanom (vagy meg nem szólítanom). Hatéves fiam nem hagy sok időt az adatok feldolgozására: „Papaaaaa!!! – és már röpi is a nyakamba. – Ugye, birkózunk?” Tizenkét éves bátyja kissé visszafogottabban hozza aznap maga építette házi robotika-konstrukcióját. (Ezek még alapvető kutatások, angyalbefektetők kíméljenek!) A két nagylány már nehezebb dió. Kamaszok. Hangulathullámvasút. Ezeket a pályaszintkülönbségeket nehezen követem. De feleségem első spontán reakciói a legfontosabbak: minden ezen áll vagy bukik. Egy-két szó vagy a pusztá tekintet alapján pontosan tudjuk, hogy milyen állapotok uralkodnak ott belül – benne is, bennem is. Igyekszem minél gyorsabban megtalálni a még szabad vágányok egyikét, és beljebb gördülni az állomásra, ahol nagy

a tolongás, zsvaj. Vacsorakészítés, iskolai ügyek, lecke, táskabepakolás, évődés.... tehát a szokásos kerékrampácsolás. Ha jól csinálom, legitimációt nyerek arra, hogy 19:50-kor újra kilépjek a családi fészek ajtaján. A 19:30-as hazaérkezéssel már merőben más a helyzet. Az utasok reklamálnak, és a pénztáraknál követelik vissza a jegyek árát. Ilyenkor már csak feleségem végtelen jóindulatára hagyatkozhatom, amivel általában nem fukarkodik. – Ma nem mész? – kérdezi ilyenkor. – Hát, nem baj? – kérdezek vissza kellő alázattal. – Áh, dehogya, menj csak! – Mintha nagyvonalúan ezt mondaná: az ilyen sok kilométert futott konstrukcióknak mozgásban kell maradni, mert ha egyszer leállnak, úgy maradnak. Menj csak, vagonok, szerelvények nélkül, a magad örömére robogj, zakatold ki a gőzt! 19:55-ös ormótlán késésem esetén (Balkán express) már menthetetlen a helyzet. Ilyenkor önkritikát gyakorlok, és önként lemondok az aznap esti külön programról. Száműzetésbe vonulok, lekászálódok a mozdonykabinból, és zokszó nélkül beállok a sorba, krampácsolok, meg miegymás, ami jut. És mindez miért? A keddi esti, rituális férfitáncért egy pattogó fétis körül. A szertartást helyi vagány csávók, öreg fiúk mutatják be minden keddi este; évek, évtizedek, évszázadok óta. Meggyőződésem: a Nagy Labdát ugyanez a szenvedély tartja még mindig mozgásban. És forog, pörög, röpi mindaddig, míg az égi Bíró le nem fújja a mindent eldöntő, univerzális rangadót. ◆